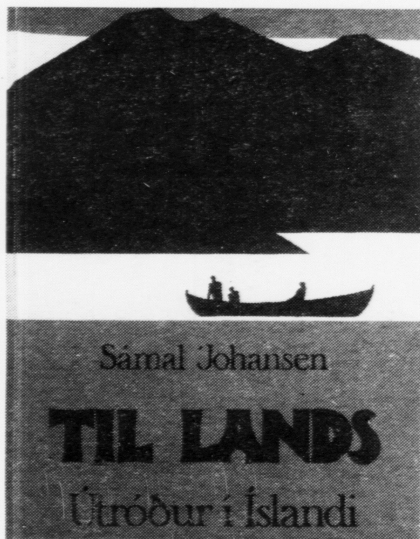

Til lands — útróður í Íslandi:

Ein søguligur dýrgripur

Sámal Johansen: Til lands — útróður í Íslandi, 256 blaðsíður. Teknað: Bárður Jakupsson. Prentað: Einars Offsett. Innbundið í stíva permu: Helge Justnussen.

Seinast í nítjándu öld og fyrst í tjugundu öld er útróður í Íslandi ein týðandi táttur í færoyiskum vinnulívi. Ikki mundi tað kortini vera á hvørjum ári, at útróðarmenninir í Íslandi vunnu eins nógv. Ofta hoyrdust menn tosa um, at teir høvdu »staðið seg væl« ella at teir høvdu »staðið seg illa«. Men sjálvt um tað var so, at eitt ár hevði roynst illa, so fóru teir av stað aftur árið eftir. Heima gjørdist so lítið, sumrini royndust ofta svanglig fram við landi í Færoyum, og úr bygðum, sum einki høvdu at líta á uttan útróður, fóru menn til Íslands at rógva út. Fleiri fóru til skips, men tað vóru mest yngri menn. Nógvir raskir útróðarmenn, sum vóru komnir væl upp í árinu, vildu heldur fara til Íslands at rógva út og hava fasta stoð á landi, enn at leggja og balast úti á havi dag og nátt. Og so vóru skipini heldur ikki so nógv enn, at allir

kundu sleppa við...

Soleiðis tekur rithøvundurin og fólkaamtgranskarin Sámal Johansen, fyrrverandi yvirlærari í Vági, til í bók síni »Til lands-útróður í Íslandi«, sum beint í hesum døgur er givin út. Og fáur man sum hann eiga hegri at greiða frá tí evni, hann viðger í bókini, tí sjálvur hevur hann bæði róð út í Íslandi og verið til skips við sluppunum í yngri árum. Har-

aftrat hevur hann dugað at leita fram søguligt keldutilfar bæði í Íslandi og heima í Færoyum — m. a. úr færoysku bløðunum og lögtingsbókunum — sum hevur gjørt høvundan færan at byta sundur bókatilfarið í 24 ógvuliga forvitnislig evnisbrot. Ikki minst áhugaverdar eru tær frásøgnir hann hevur fingið frá færoyingum, sum longu fyri og aftaná aldarskiðið fóru til

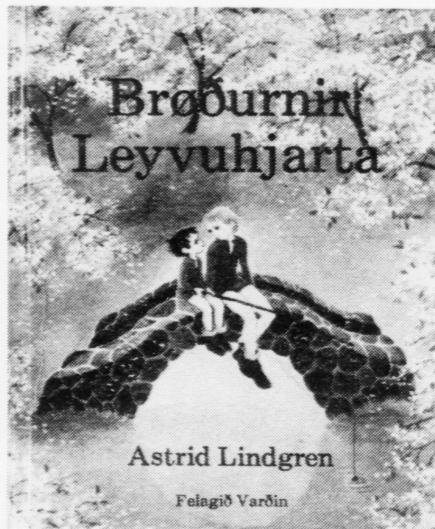
Íslands at rógva út ella fóru til skips undir Íslandi.

Men tað er Sámal Johansen, sum sjálvur fremst setur dám á bókina við málsligu kraftarmiklu og søguligu dygdargóðu frágreiðingunum um tilburðir og hendingar, færoyingar hava verið fyri í Íslandi, tá ið teir byrjaðu at fara »til lands« sum tikið verður til í kapitlinum »Heimafólkið og íslandsmenninir« visir hann á, at tað ikki er at ivast í, at úrtøkan hevur verið ójavn. Tað hava verið góð ár, og tað hava verið ring ár, soleiðis sum tað allar tíðir hevur verið við fiskiskapi, men alsamt vaks talið á teimum færoyingum, sum fóru til Íslands at rógva út.

Í bókini eru fleiri frálíkar myndir og tekningar, sum t.d. kort frá Íslandi við teimum ymsu útróðarplássum hjá færoyingum. Tað er óneyðugt at leggja aftrat, at Sámal Johansen er sjáldsama heppin frásøgumaður — tað vita øll, ið hoyrt hann hava í útvarpinum um sama evnið — og at hann, ættaður úr Vík, við livsyrki sínum suðuri í Vági og nú bústandi í Havn, dugur at málbera seg lætt og livandi.

»Til lands — útróður í Íslandi«, er ein bók, ið viðger evni, ið nú er farið í søguna, men sum er eitt verdugt prógv um, at rithøvundin hevur hollan kunnsleika til tað, ið verður nevnt folkløse. Hann eigur tækk uppi-bornu fyri hana.

e m

Fleiri nýggjar bókur

Fleiri bókur eru komnar á marknaðin hesa seinastu vikuna. Talan er um eina skaldsøgu, eitt stuttsegusavn og eina barnabók.

Tað er Jens Pauli Heinesen, sum hevur givið út eina skaldsøgu, sum hann nevni: Nú er tú mansbarn á foldum, og við undirheitinum: A ferð inn í eina óendaliga søgu.

Stuttsegusavnið er eftir Hanus Andreassen.

Savnið, sum kallast Dóttir av Proteus, inniheldur seks søgur. Av teimum hevur bert ein verið á prenti áður.

Barnabókin, sum Felagið Varðin hevur givið út, er Brøðurnir Leyvuhjarta. Bókina hevur Astrid Lindgren skrivað, meðan Heðin Brú hevur umsett.

Vit vilja í næstum hava ummæli av bókunum.

dagbókin

Læknavaktirnar

Tórshavn: Kaj Kallsberg, tlf. 13150

Eysturoyggin: Petur

Reinert, tlf. 23106

Norðoyggjar: Ólavur

Gaard, tlf. 56900

Suðuroyggin (norður): Tlf.

71560

Suðuroyggin (suður): Tlf.

73030

Tannlæknavaktin, Tórshavn

Bráðfingishjálpið fæst í dag og í morgin kl. 13—14. Tlf. 14544.

Gudstænastur

Havnar kirkja: Verner Andersen

Vesturkirkjan: Hogni

Poulsen, altargongd

Landssjúkrahúsið: Hogni

Poulsen, kl. 9.30

Hestur: Kjartan Mørkøre

Haldórvik: Petur M.

Rasmussen, altargongd

Saksun: Jákup

Magnussen kl. 11

Leirvik: Torkil Beder,

altargongd

Rituvik: Johs. Folland

Bøur: David Johannesen, altargongd

Sandur: Bergur Jacobsen

kl. 19

Skálavík: Bergur Jacob-

sen kl. 11, altargongd

Sandvík: Elsa Funding kl.

19, altargongd

Tvøroyri: Elsa Funding

kl. 12

Vágur: Bjarni Bæk kl. 11,

altargongd

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 205 m (1467 kHz) kl. 21,15—21,30

Manadagin 17.: »Jesus í centrum«

Upptøkur frá tiltøkunum hjá Indre Missions Ungdom á Árhús festuge. John Ørum Jørgensen, próstur, Karen Sørensen, missionerur og Bethanikórið luttaka.

Týsdagin 18.: »Min sjæl, lov Herren!«

Gjøgnumgongd av 103. sálmi.

Sætti partur av bibliuskúlanum hjá Ejlf Kristensen, prósti.

Norskar sendingar eru hvønn dag kl. 17,05 og 18,05 á stuttbylgju 31 m (9,6 MHz).

Ársmappan 1980

Frimerkjaársmappan hjá Postverki Føroya fyri 1980 er útkomin.

Í ársmappuni eru øll tey 11 frimerkini, Postverkið gav út í hesum árinum. Tað eru fimm merki við myndum av færoyskum blómum, tvey Europa-

merki við myndum av V. U. Hammershaimb og fyra merki við myndum av Kirkjubestólunum.

Ársmappan kostar tað sama sum virðið av teimum 11 frimerkjunum, ella 19 kr.

Summartíð helvtina av árinum

Næsta ár verður eisini summartíð í Føroyum. Sunnudagin 29. mars kl. 1 um náttina verður klokkan flutt fram ein tíma til kl. 2. Og summartíðin verður í gildi næstan helvtina av árinum, ella til 27. sep-

tember kl. 2, tá klokkan verður flutt aftur til kl. 1, kunngjörð landsstýrið leygdagin.

Løttingið samtykti í vár lógina um summartíð.